

Nr. 362/M/A.J.

Djakarta, 7 November 1950.

Amice,

— — —

Wanneer Gij van mij algemene eerste indrukken over deze post vraagt, zou ik willen zeggen dat het werk delicaat en uiteraard zwaar is, maar bepaald fascinerend en dat daartegenover het leven in Djakarta weinig meer biedt. In de korte tijd dat wij hier zijn is de stemming merkbaar achteruit gegaan: men voelt een latente maar toenemende spanning tegen Nederland die tenslotte toch deprimerend werkt.

Uiteraard houdt de Nieuw Guinea quaestie vele elementen in om de van Indonesische zijde opgezweepte sentimenten tot het kookpunt te doen stijgen. Bung Karno heeft daarvoor gezorgd en succes gehad. Het overgrote deel van het Kabinet moge dit betreuren, het is niet zeker of het de kracht zal hebben orde en rust te handhaven.

Reeds thans heerst onder de Nederlanders een nerveuse stemming en doen allerlei geruchten de ronde, zo b.v. dat het Hoge Commissariaat met een groots plan bezig is om alle Nederlanders te evacueren. De steeds veelvuldiger en driester optredende rampokkers - een dezer dagen namen zij het "tweelinghuis" van Speekenbrink succesvol onderhanden - dragen er niet toe bij de gemoe- deren te kalmeren, evenmin om het leven te veraangenamen.

Ik vraag mij af of de ^{Indonesische} Regering voldoende realiseert hoe groot het effect van deze onveiligheid is op de hier aanwezige diplomaten, die merendeels toch al verlangend uitzien naar het ogenblik dat zij Djakarta zullen verlaten en die uiteraard hun Regeringen op de hoogte houden. Reeds meermalen waarschuwde ik Indonesische Ministers dat zij zich onder dergelijke omstandigheden geen illusies behoeven te maken over aantrekken - of zoals zij zelf denken "toelaten" - van Amerikaans kapitaal. Dikwijls vraag ik mij af of niet rekening moet worden gehouden met een verlaging van het gehele niveau van het Indonesische volk, economisch, maar ook intellectueel, waarbij dan nog de vraag rijst of het volk zulks als een tragedie zou beschouwen.

-Het-

- 4 -

Het spijt mij dat mij de tijd volkomen ontbreekt om allerlei indrukken te rapporteren, maar voortdurend komen weer nieuwe elementen naar voren die onmiddellijke en tijdrovende actie eisen, waarbij nog veel tijd gaat zitten in het overwegen van mogelijke gevolgen van te nemen beslissingen of aan de Regering te verstrekken adviezen.

Daar komt nog bij dat buiten het eigenlijke werk hier zo ontzettend veel te doen is voor mijn vrouw en mij. Ik houd mijzelf veel bezig met organisatiequaesties, met mogelijke bezuinigingen en ook om van dit complex een werkelijk, zij het bijzondere, diplomatieke post te maken. Met een variant zou ik zeggen dat "diplomaticus fit non nascitur" en dit reformatieproces is moeilijk, maar nodig voor ons prestige bij de andere diplomaten, maar niet minder bij de Indonesiers, ja zelfs bij de Nederlandse gemeenschap.

Op mijn vrouw rust daarbij de zware taak ervoor te zorgen dat ons huis geen "hotel restaurant" wordt, maar de woning van de Nederlandse Hoge Commissaris. Het eerste slachtoffer van dit streven van mijn vrouw was de hofmeester, die verklaarde dat hij niet kon wennen aan de suprematie van mijn echtgenote in het huishouden, die harerzijds haar dictatoriale neigingen op dit punt verklaarde niet te willen prijsgeven.

Ik gaf hierbij enkele algemene indrukken, die U wellicht zullen interesseren en eindig met de hartelijke groeten van mijn vrouw en mij voor Mevrouw Van Maarseveen en Uzelf,

*steeds voor
te
C. H.*